

[Forsvarsministeren.]

Alle disse undersøgelser og overvejelser bekræfter uden undtagelse det nødvendige i fortsat at anvende kampvogne som hærens hovedvåben. Inden for forsvarsforligets rammer foretager vi en afbalanceret opbygning af hærens materiel. Vi må fortsat have et system med både panserværn og kampvogne. Der er allerede anskaffet nærholdspanserværn, og der er ved at blive leveret mellemdistancepanserværn. Men kampvognene kan bestemt ikke undværes, og udskiftning af de gamle kampvogne er næste led i denne materielmæssige opbygning, som har været omhyggeligt vurderet ikke blot i forbindelse med krigen i Mellemøsten, men løbende i længere tid.

Spørgsmålet om kampvogne og panserværn er altså ikke et enten-eller, men et både-og, alt sammen inden for forsvarsforligets rammer.

Det er i øvrigt min opfattelse, at de første skildringer af krigen i Mellemøsten har givet et skævt indtryk. Hvad krigen har vist, er ikke, at kampvogne skulle være forældede, men at de skal anvendes mere smidigt i taktikken. Fremtidens kampformer forudsætter et nøje samspil mellem alle våbensystemer, et forhold, den danske hær allerede har taget hensyn til ved den omdannelse til panserinfanteri, der blev gennemført i 1970.

**Poul Westergaard (DR):**

Jeg vil gerne takke forsvarsministeren for svaret. Jeg forstod det sådan, at de overvejelser, som jeg efterlyste, har foregået i lang tid, og at resultatet er blevet, at man fortsat vil gennemføre de kampvognsanskaffelser, som var en del af forsvarsforliget. Jeg går ud fra, at det så også betyder, at man vil gennemføre de arealerhvervelser i tilslutning til f. eks. Antvorskov kaserne, der så vil blive nødvendige.

Jeg føler mig ikke overbevist, og jeg er også sikker på, at store kredse af forsvaret med de oplysninger, der indtil nu er sivet ud om den sag, ikke føler sig overbevist om, at den løsning, som ministeren skitserer, er den rigtige. For det er da givet, at når der sker en sådan ny våbenteknisk udvikling, må vi interessere os meget kraftigt for, hvad den kan betyde for os, mere end for, om vi er i stand til at finde forsvar for det forsvarsfor-

lig, som blev indgået for en del år tilbage og under andre forudsætninger.

Jeg synes, det hører hjemme i de overvejelser, at vi herhjemme har et meget velegnet terræn til panserbekæmpelse, hvis vi kan råde over nye, moderne og effektive våben. Jeg synes også, det bør spille ind, at disse våben formentlig er langt billigere i anskaffelse end de meget dyre kampvogne, som nu står på programmet, og meget billigere i drift. De er heller ikke nær så energikrævende — også her foreligger der jo en ny situation.

Endelig er der arealproblemet, og jeg synes, at alle disse nye omstændigheder bør føre til, at man vurderer tingene også herudfra og ser fremad: hvad er det for ting, der kommer til at betyde noget i fremtiden? Har forsvaret ikke behov for at leve op til også at tage hensyn til det omgivende samfunds nye situation? For hvis vi nu tager fejl på dette område — og jeg kan godt forstå, hvis der er nogle militærsagkyndige, der har svært ved så hurtigt at omstille sig til de nye vilkår — så bliver det dyrt, og så bliver det urimeligt belastende for det danske samfund. Vi må skifte om nu, mens vi har chancen. Det vil sige, at der er behov for meget dybtgående overvejelser også ud fra et samfundsmæssigt synspunkt.

**Forsvarsministeren (Erling Brøndum):**

Jeg er enig med hr. Poul Westergaard i, at disse problemer kræver nøje overvejelse, og at man hele tiden tager i betragtning de erfaringer, der måtte være også af nyeste art. Jeg håber, at jeg i mit svar har dokumenteret, at man seriøst har foretaget disse overvejelser og løbende foretager dem. Jeg må sige, at jeg uden undtagelse kun har mødt én konklusion hos samtlige de instanser, der har drøftet det, nemlig at vi fortsat må have dette kombinerede våbensystem, hvori både panserværn og kampvogne indgår.

**Poul Westergaard (DR):**

Så vil jeg gerne supplerende spørge ministeren, om der også foreligger operationsanalytiske undersøgelser, der siger noget om effektiviteten af det ene våben kontra det andet, og om der tillige foreligger driftsøkonomiske overvejelser og undersøgelser, som